

ANTON LAJOVIC:

VEČNI VIR

Z B I R K A

RITMIČNO ZNAČILNIH, NARODNIH PESMI
SLOVENSКИH

ZA ČETVEROGLASNI MEŠANI ZBOR IN DELOMA ZA
TROGLASNI ŽENSKI, ALI MOŠKI, OZIROMA
OTROŠKI ZBOR

II. Z V E Z E K

1945

GLASBENA MATICA V LJUBLJANI

E D. Š T E V. 2 7 7

ANTON LAJOVIC
VEČNI VIR II

ANTON LAJOVIC:

VEČNI VIR

Z B I R K A
RITMIČNO ZNAČILNIH, NARODNIH PESMI
SLOVENSKIH

ZA ČETVEROGLASNI MEŠANI ZBOR IN DELOMA ZA
TROGLASNI ŽENSKI, ALI MOŠKI, OZIROMA
OTROŠKI ZBOR

II. Z V E Z E K

1945

GLASBENA MATICA V LJUBLJANI

E D. Š T E V. 2 7 7

MD 872/1989

ID = 46615552

Predgovor.

Verjamem v narodnega duha, v njegovo ustvarjajočo in oblikujočo silo. Narodni duh je kakor ogromno jezero v osrčju zemlje, iz katerega se brez prestanka hranijo z živo vodo nešteti vrelci; on je večni vir vsem melodijam in ritmom, ki nosijo značilno obeležje narodno; on je, ki daje našim pesmim njihov zanos in čar ter njihovo milino in svojstveno ritmično pestrost. Nanj je zato mišljen naslov te zbirke.

Kakor pa so skrivnostne in uprav božanstvene tiste sile, katere v človeški družbi urejujejo, da v tisočerihi milijonih ljudi niti dva nista enaka, ne po telesnem videzu, še manj pa po svoji duhovnosti, temveč da je vsak posameznik zase, telesno in duhovno, edinstveno bitje, pa iste sile uravnavajo prav tako tudi narode. Tudi duhovno jedro enega naroda ni enako kakemu drugemu narodu, ni duh enega naroda enak duhu drugega. Na tej telesni in duhovni svojskosti posameznikov sloni smotrenost in dragocenoš sožitja, pa tudi njegov čar. Ni drugače z narodi. Tudi vsak narod ima vsled svoje, le njemu lastne duhovnosti in z njo zvežane oblikovalne sile vršiti svojevrstne duhovne naloge, da izpolni v mednarodnem sožitju tisto, kar ima izpolniti posameznik s svojim življenjskim delom v svoji družbeni skupnosti.

Vsak narod ima tudi v svojem glasbenem izživiljanju svojevrstno melodično in ritmično občutenje, toda določiti značilnost melodičnega občutenja, kot izrazito narodnega, je v konkretnem primeru neprijemerno težje in manj zanesljivo, kot pa določiti značilno ritmično občutenje kot narodno. Značilni ritem je v narodni melodiji skoro povsem objektivno določljiv.

Ko sem obrnil pozornost na tiste naše narodne melodije, ki imajo pet-četrtnski ritem, me je obenem presenetil pogled po glasbenih tvorbah drugih narodov, — seveda v obsegu, kolikor mi je kot posamezniku pregled mogoč —, in sem opazil, da je ono, pestrejše ritmično občutenje, ki ga najdeš v naših narodnih (pet-četrtnskih, sedem-četrtnskih, ali pa ritmično še bolj kompliciranih) pesmih, lastno pač nam južnim Slovanom, dočim take ritmike ni najti pri ostalih naših sosedih.

Ozrl sem se po nekaterih zbirkah naših narodnih pesmi in sem našel že samo v teh čez 70 melodij z značilno našo ritmiko. Sem pa prepričan, da bi mogel najti takih melodij še veliko več oni, ki bi se sistematično lotil takega raziskavanja. Ni prezreti, da žive te ritmično

značilne naše narodne melodije po vsem ozemlju, kjerkoli bivajo Slovenci, od Prekmurja do Režije in Benečije, pa od Bele Krajine do Zile; ter da so po svoji duhovni ubranosti zelo raznolike, so vesele, so žalostne; so pobožne, pa tudi razposajene; so resne in šaljive; so lirične, pa tudi epske in baladne.

Moj namen je bil, da opozorim, čeprav le z delno izdajo teh ritmično značilnih naših melodij, na njihov izrazito n a š duhovni značaj.

Pri pesmih, ki sem jih sam poznal, ni pripisano, v čegavem zapisu so tudi že izšle. Pač pa sem pri onih, ki so meni bile neznanе, pripisal, kdo jih je zapisal. Na zapisovalca sem se tedaj moral zanesti, da je njegov zapis melodije in kvantitativnega ritma pravilen. Kotikor se mi je zdelo, da je kvalitativni ritem zapisan zgrešeno, sem ga zapisal tako, kot se je meni zdelo pravilno.

Pozornost sem obračal tudi na besedilo, primerjajoč besedila raznih zbirk med seboj in z zapisi raznih varijant v Štreklju in izbirajoč pri tem, kar se mi je zdelo najboljše.

Ker je namen moje zbirke propagandističen, sem v besedilu nadomestil dialektične oblike po možnosti s knjižnimi ter v nekaterih naših pesmih pogoste tujke po možnosti s primernimi domačimi besedami.

Da bi se te značilne naše pesmi trdno zakoreninile v slovenskih srcih povsod tam, kjer do sedaj še niso poznane in tako obogatile naše slovensko duhovno življenje, to je želja, ki jih spremlja na njihovo pot.

1. Ljubca moja, vstani gori!

Nežno, široko

Benečija

1. Ljubca mo-ja, vstani go-ri, vstani go-ri še to noč, da boš
 2. Če i - maš ru-deče ra-ne, pošlje - mo po dohtar-ja, če i -
 3. Češ bil snujka kmeni prišel, za go - to - vo niš' bil vmru, češ bil

1. vid-la ran-ce mo-je, kuo so moč - no ra - nje - ne.
 2. maš glo - bo - ke ra - ne pošlje - mo po mašni - ka.
 3. snuj - ka k me - ni pri - šel, za go - to - vo niš' bil vmru.

Kopiral: R. Orel.

2. Čez tri gore.

Kmerno

Goriška

1. Čez tri go - re, čez tri dole, čez tri do - lin - ce glo - bo - ke, od - ra, od -
 sem hodil k svoji ljubci v vas, prepeval, vriskal sem na glas, od - ra, od -
 2. Sem hodil, ho - dil res za njo, kakor megli - ca za vo - do, od - ra, od -
 sem strgal no - ve čevaljčke, zdaj boma še svo - je no - ge, od - ra, od -

Pripev

ra oj tra . la . la , čez tri že - le - ne trav . ni - ke .
 ra oj tra . la . la , prepeval , vris - kal sem na glas .
 ra oj tra . la . la , kačor me g . li - ca za vo - do . Oj tra . la .
 ra oj tra . la . la , zdaj bom pa še svo - je no - ge .

la trajla trajla - la oj trajla trajla trajla - la oj trajla

traj . la traj . la - la . oj trajla traj . la trajla traj . la . la .

traj - la

3.

Ko sem pod okno prižvižoljal,
 glasno zavriškal, znamnje dal,
 čeble odpirat mi hili,
 me v svetlo kamrico spusti.

4.

Če se podnevi srečava,
 se niti ne pogledava;
 saj treba vedet' ni ljudem,
 bar znano tišim je nočem.

Opomba: Pripev se poje po vsabi kitici, ne po vsaki vrstici.

Napisal: Kokošar - Adamič.

3. V vinogradu.

Gredi

Bogojina

1. Cu . ra ko . pa vi . no . grad, vi . no . grad,
 2. Cu . ra re . že vi . no . grad, vi . no . grad,
 3. Cu . ra šprica vi . no . grad, vi . no . grad,

1. k njoj do . la . zi ju . nak mlad, ju . nak mlad: „Dob . ro jut . ro,
 2. k njoj do . la . zi ju . nak mlad, ju . nak mlad: „Dob . ro jut . ro,
 3. k njoj do . la . zi ju . nak mlad, ju . nak mlad: „Dob . ro jut . ro.

1. cu . ra moja, je li si o . ko . pa . la vi . no . grad, vi . no . grad,
 2. cu . ra moja, je li si ob . re . za . la vi . no . grad, vi . no . grad,
 3. cu . ra moja, je li si pošprica . la vi . no . grad, vi . no . grad

Žapisal: R. Orel.

4. Srce je ranjeno.

Široko

Prekmurje

1. Sr - ce je ra - nje - no,   moč - no je za - lost - no,
 2. Bož sam je stvarnik moj,   stva - ril me je na svet,
 3. O - če so za - lost - ni,   ma - ti se jo - če - jo.
 4. Zvo - ni mi zvo - ni - jo,   an - gel - ci po - je - jo.

1. moč - no je za - lost - no,   moč - lo bo vmret'.
 2. zdaj me pa ho - če on,   k se - bi i - met'.
 3. Nič se he - jo - faj - te,   pri - dem v ne - bo.
 4. Jaz pa ve - se - la grem   v sveto ne - bo.

1. Sr - ce je ra - nje - no,   moč - no je za - lost - no,
 2. Bož sam je stvarnik moj,   stva - ril me je na svet,
 3. O - če so za - lost - ni,   ma - ti se jo - če - jo.
 4. Zvo - ni mi zvo - ni - jo,   an - gel - ci po - je - jo.

1. moč - no je za - lost - no,   moč - lo bo vmret'.
 2. zdaj me pa ho - če on,   k se - bi i - met'.
 3. Nič se ne - jo - faj - te,   pri - dem v ne - bo.
 4. Jaz pa ve - se - la grem   v sveto ne - bo.

Zapisal: R. Orel.

5. Oj preljuba vinska trta.

Korakoma

Kasarje

1. Oj pre - lju - ba vin.ska tr - ta, ti si ve.
 2. Oj pre - lju - ba vin.ska tr - ta, ti si ve.
 3. Oj pre - lju - ba vin.ska tr - ta, ti si ve.

1. se - lje mojga sr - ca; po. zi. mi spiš, pole' cvetiš, v je - se. ni
 2. se - lje mojga sr - ca; od fantov s'bla o. fo. pa. na, od Je. zu.
 3. se - lje mojga sr - ca; od de. čel s'bla poveza. na, od Je. zu.

1. sod. čke na. pol. niš; po. zi. mi spiš, po. le' cvetiš, v je - se. ni
 2. sa po. žeg. na. na, od fantov s'bla o. fo. pa. na, od Je. zu.
 3. sa po. žeg. na. na, od de. čel s'ble po. ve. za. na, od Je. zu.

1. sod. čke na. pol. niš.
 2. sa po. žeg. na. na.
 3. sa po. žeg. na. na.

Kapisa: L. Kopic.

6. Na konjču v vas.

Živo

Gorenjska

1. Moj oč. ka ma - jo konj. ča dva, o - ba sta
 Za en. ga jih po - pro - sil bom, da drev' na
 2. Ko pri. šel bom na sred va - si, tam spu. stil
 da dekle mo - ja po tem ve, da nje - ni

le - pa ši - melna, }
 - vas po - jez - dil bom, } hojli hoj - li hoj - li hoj - lo hoj - li hoj -
 bom pa stre - le tri, }
 fan - tič knji že gre. }

- li hoj - lo.

3.

Bo konjča djala v štalico,
 mene pa v svetlo kamrico,
 hojli hojli hojli hojlo
 hojli hojli hojlo.

4.

bo konjču dala ovsa, s'na,
 meni pa vse, kar sama ma.
 hojli hojli hojli hojlo
 hojli hojli hojlo.

Žapisal: J. Kirovnik.

7. Ljubice slovo.

Široko in izrazito

Kranjska

1. Dek. le je na pra. gu sta. lo, svet. le
 2. da te nav. jo l'dje šrečva. li in te
 3. Tam sem ho. dil po pla. nin. cah, po ze.
 4. Kaj so to za e. ne ptič. ke, ki i.

1. zvez. de pre. šte. va. lo. Sve. tle zvezde v kraj gre. do, pra. ljub' moj
 2. nav. jo po. prašva. li. Kod si ho. dil, kje si bil, da si tak
 3. le. nih bo. se. ni. cah, tam sem ho. dil, tam sem bil, sem drobne
 4. ma. jo rde. če lič. ke. Rde. če lič. ke, čr. ne o. či, pri ta. sifi

1. fan. tič poj. d' do. mov, svet. le zvez. de v kraj gre. do, pra. ljub' moj
 2. če. velj. čke zro. sil? Kod si ho. dil, kje si bil, da si tak
 3. ptič. ke pet' u. čil. Tam sem ho. dil, tam sem bil, sem drobne
 4. brat. ke so no. či. Rde. če lič. ke, čr. ne o. či, pri ta. sifi

1. fan. tič poj. d' do. mov,
 2. če. velj. čke zro. sil?
 3. ptič. ke pet' u. čil.
 4. brat. ke so no. či."

8. Ljuba, mrtva.

Široko in izrazito

Kranjska

1. Ko so fan. tje pro. ti va - si šli, le - pe
 2. Šel sem tja pod nie - no o - ken - ce, mo - je
 3. Poj - dem tja na grob ze - le - - - ni, z rozma -

1. pes. mi so pre. pe. va. li. Jaz pa ni. sem pel ni. sem bil ve -
 2. ver. ne, drage lju. bi. ce. O. na sladko spi, o. na mirno
 3. ri. nom za. sa. je. ni. Tam si vtr. gam cvet, tam si vtr. gam

1. sel, pa tu. di ž nji. mi jaz ni. sem šel. Jaz pa
 2. spi in se niš. dar več ne pre. bu. di. O. na
 3. cvet, k'je men' in mo - ji ljub. ci svet. Tam si

1. ni. sem pel ni. sem bil ve - sel, pa tu. di. ž nji. mi jaz ni. sem šel.
 2. sladko spi, o. na mirno spi in se niš. dar več ne prebu. di.
 3. vtr. gam cvet, tam si vtr. gam cvet, k'je men' in mo - ji ljubci svet.

9. V sporu.

Živo

Rexija

Ta nji sem na - pred re.kel, o, da vse to
da to je ma pre - gla.vi - ca, ko vse to

ni moj' ve.se.lje, ta nji sem na - pred re.kel, o, da vse to
n'kol ne more bit', da to je ma pre - gla.vi - ca, ko vse to

ni moj' ve.se.lje.
n'kol ne mo.re bit'.

Zapisal: R. Orel.

10. Ta prenatita rožica.

Rexija

Allegro

Ta pre - na - ti - ta ro - ži - ca, kej pej 'na

mis - li, kej se j'zdi, kej pej 'na mis - li, kej se j'zdi, da je le

sa - ma koj o - na.

Kapisal: R. Orel

11. Pastirska.

Veselo

Koroška

Jaz sem en kmetovski ovčar, saj za meš' mi nič ni mar, saj
 Jaz se - bi čas prikraj - šal' znam na pla - nin - ci, kjer sem sam. U.

to mi pa ver - jam - te vi, da moj stan me ve - se - li. Jaz
 - se - dem se na glad - lo peč, premiš - lju - jem čudno reč: Jaz

svo - jo čre - do dro poznam, na pašo jo voljno peljam, sr -
 mišlim, da to vredno ni, da Bog antkaj za - me sërbi, več
 Jaz svojo čre - do dro poznam, na pa - šo jo voljno peljam, sr -
 Jaz mišlim, da to vredno ni, da Bog antkaj za - me sërbi, več

Ju - fej.
 - ce pa v prsih mi i - gra, čreda pred menoj čampla. Ju -
 ti, sočkrat mu fiva - lo dam, da le zdrave u - de mam. Ju -

-fej ju - fej ju - fej, na pla - nin.cañ luštno je!

-fej ju - fej ju - fej, na pla - nin.cañ luštno je!

Xapisał: L. Kramole

12. Ljubca, povej!

Počasi

Goriška

Ljub.ca, po - vej, povej, al' me še lju.biš kej?
 Ro - ko po - da - la bom, te - be šte.ma.la bom.
 Sin - ček bo v zibki spal, jaz bom na straži stal,

Če me še lju.biš kej, ro.ko po.dej.
 Če bo kaj no.ve.ga, zi.ba.la bom.
 ti se boš jo.kala, jaz pa smejal.

Xapisał: kobošar

13. Jesenska.

Amerno

Nolranjska

Hladna je . sen že pri . ha . ja, po do . lincah slanca pa . da, čas je
 I . mel sem že ljubco zbrano, so mjo da . li v drugo fa . ro, kaj bom
 Mežnar je že dan od . zvonil, jaz je ni . sem še po . lju . bil, jaz še

me . ni že . niš se, pa ni . mam zbrane lju . bi . ce. Čas je
 re . vež zdaj po . čel, oj kje bom dru . go ljubco vzal. Kaj bom
 ni . sem nič za . spal, ne vem kam b' trud . no glavco djal. Jaz še

me . ni že . niš se, pa ni . mam zbra . ne lju . bi . ce.
 re . vež zdaj počel, oj kje bom dru . go ljubco vzal.
 ni . sem nič zaspal, ne vem kam b' trudno glavco djal.

Zapisal: O. Dev

14. V pričakovanju.

Amerno

Koroška

Da bi bi - la le - pa u - ra, da bi
 Je že bi - la le - pa u - ra, je že
 Sli - šim ši - pi - ce cin - glja - ti, z bi - či
 Vze - la vro - ke je la - ter - no. dja - la
 Kojn.či v štalci že hr - za - jo, ši - pe

sja - la svetla lu - na, da bi pri - šel moj fur - man
 sja - la svetla lu - na, pa ni pri - šel moj fur - man
 fur - ma - ne poš - lja - ti, Al je pri - šel moj fur - man
 no - ter je kan - de - lo¹⁾ in šla je sve - tit fur - ma -
 v o - ken - cih cin - glja - jo: Je že pri - šel moj fur - man

dmov, da bi pri - šel moj fur - man dmov
 dmov, pa ni pri - šel moj fur - man dmov
 dmov, al je pri - šel moj fur - man dmov
 nom, in šla je sve - tit fur - ma - nom.
 dmov! Je že pri - šel moj fur - man dmov!

¹⁾ kandela = sveča

Kapisač: Švikašič

15. Ptica budnica.

*Benečija
Koroška
Kranjska*

Zmerno

1. E - na pti - ca pri - le - te - la vrh ko - sar - ne se je vsela; pti - ca
2. Mladi fan - tje gor - vsta - jaj - te, ba - le pis - ma - na - pi - saj - te do o -
3. Le - po pis - mo je spi - sa - no, e - ni tič - ki v kljunček da - no; Na ne -
4. Ptica v kljunček pismo vze - la, pod pe - rot - jo ga je skrila. Je zle -
5. Oč - ka pi - sem ce do - bi - jo, močno se ga žve - se - li - jo. Oč - ka
6. Kolk no - ci že ni sem spo - le, ko sem te - be pre - vi - ja - la, kolk no
7. E - no ma - šo sem pla - ča - la, da se bo za sin - ka bra - la, ko ne

1. po - je žvr - go - li vse mla - de fan - te gor - bu - di; pti - ca
2. ce - ta, ma - fe - re, do svo - je ljub - ce za - lostne! do o -
3. si ga v tisti kraj, od kjer je mo - ja ljubca zdaj, na ne -
4. te - la čez go - re, on - di, kjer son - ce do - li gre. Je zle -
5. pi - sem ce be - ro, se mamca mi - lo jo - ka - jo. Oč - ka
6. ci pa še ne bom, ko te - be vid - la več ne bom, kolk no
7. vem, al še ži - vi, al pa že dav - no v grobu spi, ko ne

1. po - je žvr - go - li vse mla - de fan - te gor - bu - di;
2. ce - ta, ma - fe - re, do svo - je ljub - ce za - lostne."
3. si ga v ti - sti kraj, od kjer je mo - ja ljubca zdaj!"
4. te - la čez go - re, on - di, kjer son - ce do - li gre.
5. pi - sem ce be - ro, se mamca mi - lo jo - ka - jo.
6. ci pa še ne bom, ko te - be vid - la več ne bom.
7. vem, al še ži - vi, al pa že dav - no v grobu spi."

Zapisal: J. Lulek

16. Slovo.

Goriška

Počasi

Še en .krat naj te po .zdra .vim, predno

se od tod podam, še en po .ljub naj si vzamem, ker po.

-slej bom ta .val sam.

Žapisal: Kokošar

17. Rasti, rožmarin!

Exrazno

Ras - ti, ras - ti rož - ma - rin,
Ka - dar jaz u - - mr - la bom,
Bom na pa - re zravna - na,

ti de - viški drag spomin;
ven - ček lep i - me - la bom
v be - lo vsa ob - le - če - na,
rož - ma - rin i - ma svoj duh,
z rož - ma - ri - na bla - ge - ga,
ven - ček pa bo lep že - len,

naj bo ze - len al pa suh, al pa suh.
z na - gelj - na ru - de - če - ga, ru - de - če - ga.
mi na glavco po - lo - žen, po - - lo - žen.

al pa suh.
rde - če - ga.
po - lo - žen.

NB Glej nadaljno besedilo v prilogi!

18. Slanca.

Štajerska

Gredè

Bo no -
Men' pa ni za ti . -
pa slan . ca pad - la , na ze -
ni za ti . -
ste rož . . . ce , ki jih

- le - ne trav - ni - ke , bo go - to - vo po - mo -
slan . ca po . -
ri , men' je le za ljub - co

- ri - la vse te drobne ro - ži - ce .
mo - jo , če me o - na za - pu - sti .

Zapisal: Kufac

19. Odrešeni tovariš.

Ne prepočasi

Cerčno

Moj to - varš je po sve - tu šel, moj to -
 Dol - go, dol - go že ho - di - ta, ven - dar
 Jaz pred Je - zu - som tam sem stal, mi fu -
 Mej Ma - ri - ja to - la - ži - la: Nič ne
 Sku - paj z an - gel - cem s k le - ne - ta, vra - ga

varš je po sve - tu šel. Sej mi je še o - be - tal pri' ven - dar
 sreč - no le pri - de - ta. Dol - go, dol - go že ho - di - ta, ven - dar
 dič je dol grehe bral. Jaz pred Je - zu - som tam sem stal, mi fu -
 boj se, o grešnik moj! Mej Ma - ri - ja to - la - ži - la: Nič ne
 v pe - kel pri - kle - ne - ta. Sku - paj z an - gel - cem s k le - ne - ta, vra - ga

dol - go ga ne - če bit'
 sreč - no le pri - de - ta.
 dič je dol grehe bral.
 boj se, o grešnik moj!
 v pe - kel pri - kle - ne - ta.

Zapisal: Kokošar - Adamič

20. Ciganska.

Živo

Koroška

Sto-ji tam go - ra vi-so.ka, na gori ra - van ši-roka, na ravni

li - pa ze - le - na. O - kol ci - ga - nov je dva najst, črnihi ci -
Se pa med ša - bo me - ni - jo, se pa med

- ga - nov je dvanajst, črnihi ci - ga - nov je dvanajst. Ci - gan naj -
ša - bo me - ni - jo, kam drev na ru - te poj - de - jo.

.mlaj - ši go - vo - ri, ci - gan naj - mlaj - ši go - vo - ri.: „Jaz pa ne

grem na ru. te z vani! Jaz pa bom šel k svoj dečli v vas; jaz pa bom

šel k svoj' deč. li v vas, k svoj' dečli dol tja v No. vo vas."

Zapisal: O. Dev

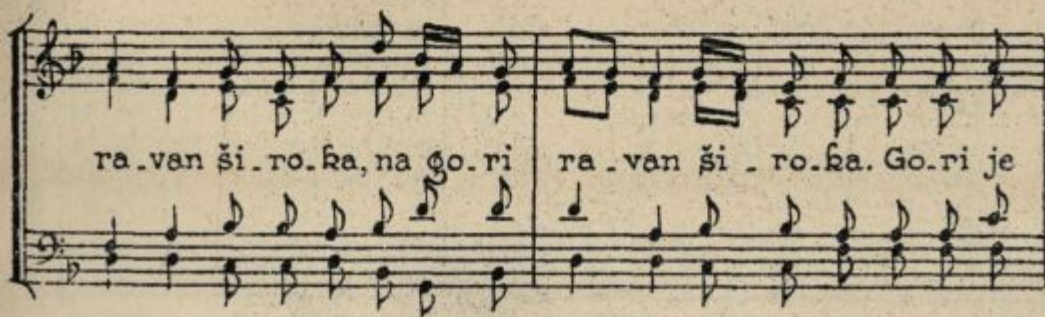
Inačica.

Žiro

Goriška

Sto. ji 'na go. ra vi. so. ka, oj vi. so. ka, na gori

ra. van ši. ro. ka, na go. ri ra. van ši. ro. ka. Go. ri je

li - pa ze - le - na, oj ze - le - na, pod li - po

mi - za ru - me - na, pod li - po mi - za ru - me - na.

Žapisal: Kokošar, Adamič

21. Baba v košu.

Živo, šaljivo

Ljubljanska okolica

1. Po	po - ti ore en re - ven mož, na	ra - mi ne - se str - gan koš. Pa
2. Kaj	ne - seš? Si - lo, al' smolo? Al'	ne - seš le svo - jo že - no? Ne
3. Ni	hot - la do - ma de - la - ti, zdaj	mo - ra 'z koša gle - da - ti. Ni
4. Ni	hot - la žvi - n' pogle - da - ti, zdaj	mo - ra v košu štra - da - ti. Ni
5. Ko	pri - de mož na žabji most, pa	vr - že ba - bo dol čez most. Pa
6. O	ljub, ljub, ljub, o ljub moj mož, ka -	ko j'blo luš - tno v tvojem koš! O

1. sre - ča ga čev - ljar - ček mlad	po -	vprašal bi ga grozno rad:
2. ne - sem si - lo, ne smo - lo,	jaz	ne - sem le svo - jo že - no.
3. hot - la do - ma ku - ha - ti,	zdaj	mo - ra 'z koša ku - ka - ti.
4. hot - la do - ma vin - ca pit',	zdaj	mo - re v ko - šu ti - šo bit'.
5. ba - ba v vo - di čo - fo - ta,	se	mož na mo - stu kro - ho - ta.
6. ljub, ljub, ljub, o ljub moj mož,	ka -	ko j'blo luš - tno v tvojem koš!

Žapisal: Ivča

22. Mrtvač-ženin.

Lasavje

Počasi, pripovedujoče

Je ro-ži-ce na-bi-ra-la, da bo-de
 iz rož.ma-ri-na nem.ške-ga, iz na-želj-
 „Sol.za-mi ga bom spi-ra-la in sčr.no
 Al' živ si An-zelj, al' mr-tev, po pu-šelj
 E-najstje u-ra vda-ri-la, na ok.no
 „Al' živ sem An-zelj, al' mr-tev, po pu-šelj'

pu-šelj de-la-la, da bo-de
 na ru-de-če-ga, iz na-želj-
 ni-tko zvi-ja-la in sčr.no
 ven-dar boš pri-šel, po pu-šelj
 An-zelj po-tr-šlja, na ok.no
 ven-dar sem pri-šel, po pu-šelj
 pu-šelj de-la-la
 na ru-de-če-ga.
 ni-tko zvi-ja-la.
 ven-dar boš pri-šel."
 An-zelj po-tr-šlja.
 ven-dar sem pri-šel.

NB. Glej nadaljno besedilo v prilogi!

23. Kralj Matjaž pred peklom.

Živahno

Štajerska

Sto - ji mi po - - lje ši - ro - ko, po
 Nje - ga pa sre - - je pot - nik star, po -
 „Kaj me - ni ne bi blo hu - do, bo -
 „Oj ni - kaj, ni - - kaj, kralj Ma - tjaž! Le

po - lji ste - za vglaje - na, po ste - zi pri - - de
 pot - nik star, sam več - ni Bog: „Oj kaj je te - - bi,
 je že te - - ga dol - go let, kar ma - ti mr - - tva
 i - di ti na se - jem lep, si hu - pi zu - - te

kralj Matjaž in se moč - no hu - do dr - ži.
 kralj Matjaž, kaj tak ne - mi - - lo se dr - žiš?“
 mi le - ži, no du - ša v pek - lu jej go - ri.“
 go - sli - ce i - no pred pek - - lom za - i - - graj!

Zapisal: Kubač, Vraz

NB Glej nadaljno besedilo v prilogi!

24. Ljubca moja, vstani gori!

Nežno, široko

Ljubca mo-ja, vstani go-ri, vstani go-ri še to noč, da boš

vidla rance mo-je, kuo so moč-no ra-nje-ne.

25. Čez tri gore.

Amerno

Čez tri go-re, čez tri do-le, čez tri do-

lin-ce glo-bo-ke, od-ra, od-ra oj tra-la-la, čez tri ze-

le - ne trav-ni - ke. Oj tra-la-la trajla trajlala oj trajla

traj-la traj-la - la oj trajla trajla trajla-la oj trajla

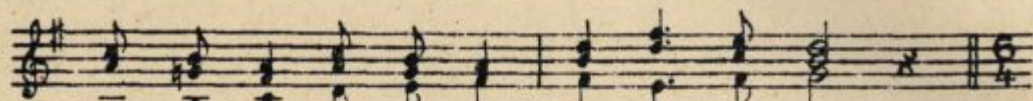
traj-la traj-la traj-la-la.

26. Srce je ranjeno.

Široko

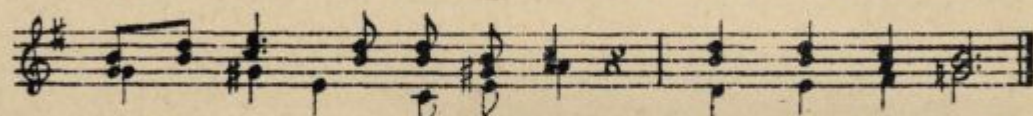
Sr - ce je ra - nje - no, moč - no je za - lost - no,

moč - no je ra - nje - no, - moč - lo bo vmret.

Sr - ce je ra - nje - no, moč - no je za - lost - no,

moč - no je za - lost - no, moč - lo bo vmret.

27. Ljubice slovo.

Široko in izrazito

Dekle je na pragu sta - lo, svetle zvezde prešte - va - lo: Svetle

zvez - de v kraj gre - do, preljub moj fan - tič, poj - do - mov; svetle

zvez - de v kraj gre - do, pre - ljub moj fan - tič, poj - do - mov!

28. Ljuba, mrtva.

Široko in izrazito

Ko so fantje pro-ti va-si šli, le-pe

pesmi so pre-peva-li. Jaz pa ni-sem pel, ni-sem bil ve-

-sel, pa tu-di ž nji-mi jaz ni-sem šel. Jaz pa

ni-sem pel, ni-sem bil ve-sel, pa tu-di ž nji-mi jaz ni-sem šel.

29. Jesenska.

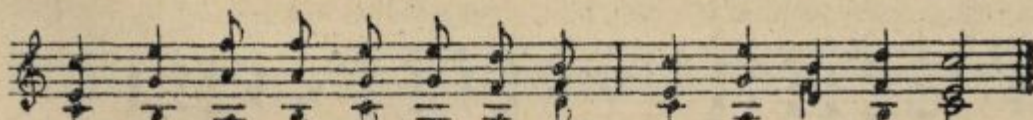
Amerno

Hladna jesen že pri-ha-ja, po dolincah slanca pada. Čas je

me-ni že-nit se, pa ni-mam zbrane lju-bi-ce. Čas je

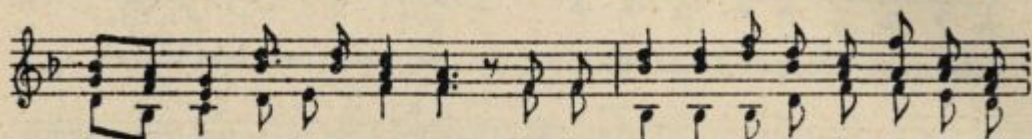
me-ni že-nit se, pa ni-mam zbra-ne lju-bi-ce.

30 Ptica budnica.

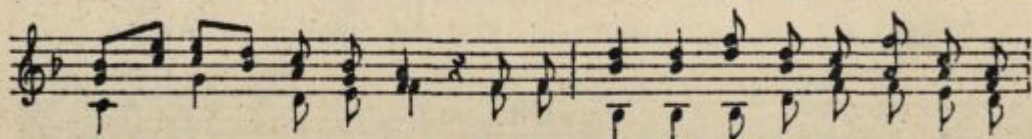
Žmerno

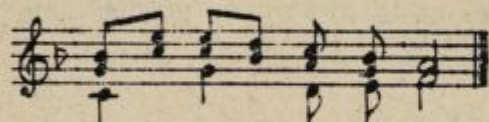
E - na pti - ca pri - le - te - la, vrh ko -

. sar - ne se je vse la. Pti - ca po - je, žvr - go - li, vse mlade

fan - te gor bu - di. Pti - ca po - je, žvr - go - li, vse miade

fan - te gor bu - di.

31. Rasti, rožmarin!

Izrazno

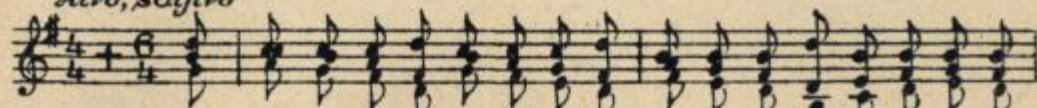
Ras - ti, ras - ti, rožmarin! Ti de - viš - ki drag spomin!

Rožmarin ima svoj duh, naj bo ze - len, al pa suh, al — pa suh.

32. Baba v košu.

Živo, šaljivo

Po po-ti gre en re-ven mož, na ra-mi ne-se strgan koš. Pa

sre-ča ga čev-ljar. ček mlad, popra-šal bi ga grozno rad:

33. Ciganska.

Živo

Sto-ji 'na go-ra vi-so-ka, oj vi-so-ka, na go-ri

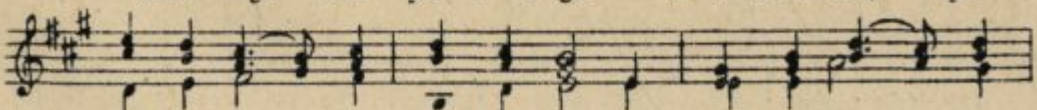
ra-van ši-ro-ka, na go-ri ra-van ši-ro-ka.

34. Kralj Matjaž pred peklom.

Žirafno

Sto-ji mi po-lje ši-ro-ko, po

po-lji ste-za v gla-je-na. Po ste-zi pri-de

kralj Matjaž in se moč-no— fu . . do dr-ži.

MRTVAK — ŽENIN

*Je rožice nabirala,
da bode pušeljč delala.*

*iz rožmarina nemškega,
iz nageljna rudečega.*

*„S solzami ga bom spirala
in s črno nitko zvijala.*

*Al' živ si Anzelj al' mrtev,
po pušeljč vendar boš prišel!“*

*Enajst je ura vdarila,
na okno Anzelj potrklja.*

*„Al' živ sem Anzelj al' mrtev,
po pušeljč vendar sem prišel!“*

*Opravi brz se ljubica,
da bova vkup popot'vala!“*

*Z eno roko j' odpirala,
ga z drugo poprijemala.*

*Oprav'la se je ljubica,
da vkupaj sta popot'vala.*

*Kamor predaleč prideta,
tjakaj do polja ravnega,*

*ji Anzelj pravi, govori:
„Pogledi, moja ljuba ti!*

*Luna in zvezde svetijo,
mrtiči hitro jezdijo.“*

*„Oj tiho, tiho, Anzelj mlad!
Reci: Bog daj mrtičem spat!“*

*Luna in zvezde svetijo,
da kratek čas nam delajo.“*

*Prišla sta v britof žegnani,
tam novi grob se razdeli.*

*Se vlegel vanjga Anzelj je:
čez njega grob zagrne se.*

*Je groza njo obhajala,
na črni grob se zgreznila.*

*Pa v nji je počilo sree,
od žalosti, od groze te.*

KRALJ MATJAŽ PRED PEKLOM

*Stoji mi polje široko,
po polji steza vglajena;
po stezi pride kralj Matjaž
in se močno hudo drži.*

*Njega pa sreje potnik star,
popotnik star, sam večni Bog:
„Oj kaj je tebi, kralj Matjaž,
kaj tak nemilo se držiš?“*

*„Kaj meni ne bi blo hudo,
ko je že tega mnogo let,
da mati mrtva mi leži
in duša v peklu ji gori!“*

*„Oj nikaj, nikaj, kralj Matjaž!
Le idi ti na sejem lep,
si kupi žute¹ goslice
tno pred peklom zaigraj!“*

*De² pital tebe šatan vrag,
kaj bode ti za plačo dal.
Ti pa le njemu odgovor',
da boš si plačo sam jemal!“*

*Gre kralj Matjaž na sejem lep,
si kupi žute goslice,
te ide z njimi pred pekel
ino pred peklom zaigra.*

*Je pital njega šatan vrag,
kaj bode mu za plačo dal.
On njemu pa odgovori,
da bo si plačo sam jemal.*

*On prime mater za roko,
'z pekla pelja žarečega.
Kak hitro jo pripelje ven,
tak hitro mati preguči³:*

*„Nesrečen bodi pekel ti,
ko boš zdaj moral prazen bit'!“
Kak hitro mati preguči,
tak hitro pa nazaj zleti.*

*„Nesrečen jezik bodi ti,
da nisi mogel tiho bit'!
Zdaj pa na veke gorel boš,
zdaj pa na veke trpel boš!“*

¹ žolte, ² bode, ³ spregovori. *

VSEBINA:

	<i>Stran</i>
1. — 25. <i>Ljubca moja vstani gori!</i> (<i>Orel Ben. 62</i>)	1 — 25
2. — 26. <i>Čez tri gore.</i> (<i>N.: Adamič 3, Kokošar; B.: Hram I/22, Bajuk I/4.</i>)	1 — 25
3. <i>V vinogradu.</i> (<i>Orel Prek. 46</i>)	3
4. — 27. <i>Srce je ranjeno.</i> (<i>N.: Orel Prek. 53; B.: Štrekelj 6306.</i>)	4 — 26
5. <i>Oj preljuba vinska trta.</i> (<i>Zepič str. 4.</i>)	5
6. <i>Na konjču v vas.</i> (<i>Žirovnik III/17.</i>)	6
7. — 28. <i>Ljubice slovo</i>	7 — 26
8. — 29. <i>Ljuba, mrtva</i>	8 — 27
9. <i>V sporu</i>	9
10. <i>Ta prenatita rožica.</i> (<i>Orel Rez. 10.</i>)	10
11. <i>Pastirska.</i> (<i>Neobjavljen zapis Luke Kramolca</i>)	11
12. <i>Ljubca povej!</i> (<i>N.: Kokošar 596; B.: Štrekelj 3809.</i>)	12
13. — 30. <i>Jesenska.</i> (<i>N.: Dev I/18; B.: Hram I/63.</i>)	13 — 27
14. <i>V pričakovanju.</i> (<i>N.: Švikaršič II/18; B.: Štrekelj 1800.</i>)	14
15. — 31. <i>Ptica budnica.</i> (<i>N.: Štrekelj 7086; B.: Štrekelj: 7063-7088.</i>)	15 — 28
16. <i>Slovo.</i> (<i>N.: Kokošar 526; B.: Hram I/256.</i>)	16
17. — 32. <i>Rasti rožmarin.</i> (<i>N.: Adamič 89/1; B.: Štrekelj 6250.</i>)	17 — 28
18. <i>Slanca.</i> (<i>Kuhač I/39.</i>)	18
19. <i>Odrešeni tovariš.</i> (<i>N.: Adamič 83, Kokošar; B.: Kokošar</i>)	19
20. <i>Ciganska I.</i> (<i>N.: Dev V/15; B.: Kokošar, Adamič 52.</i>)	20
21. — 34. <i>Ciganska II.</i> (<i>Adamič 52, Kokošar</i>)	21 — 29
22. — 33. <i>Baba v košu.</i> (<i>N.: Kuba 92; B.: Hram II/151.</i>)	22 — 29
23. <i>Mrtvak — ženin.</i> (<i>B.: Štrekelj 61</i>)	23
24. — 35. <i>Kralj Matjaž pred peklom.</i> (<i>Kuhač IV/1489, Štrekelj 64</i>)	24 — 29

V oklepajih so naznačeni viri. Če je besedilo povzeto še po kakem drugem viru kot napev, je posebej označeno, odkod je napev (N.) in odkod besedilo (B.). Rimske številke značijo zvezek zbirk, arabske pa številko pesmi. Brez označbe vira so pesmi iz avtorjevega lastnega poznanja. Kratice zbirk so naslednje:

- Adamič:** *Sto narodnih pesmi. Priredil Emil Adamič. Ljubljana 1937.*
- Bajuk:** *Odmevi naših gajev. Priredil Marko Bajuk. I. - II. zvezek. Ljubljana 1908.*
- Dev:** *Slovenske narodne pesmi s Koroškega. Nabral in priredil Oskar Dev, Ljubljana, I - V. zvezek. 1906, 1912.*
- Hram:** *Slovenska pesmarica. Sestavil Joža Glonar. Založba Hram, I. - II. zvezek. Ljubljana 1940 in 1941. Mala bibliofilska izdaja.*
- Kokošar:** *Državni folklorni inštitut v Ljubljani. Zbirka Kokošarjevih zapisov narodnih pesmi.*
- Kuba:** *Slovanstvo ve svych zpevech. Harmonisoval Ludvik Kuba. Kniha VII: Písne slovinske. Pardubice 1890.*
- Kuhač:** *Južno-slovjenske narodne popievke. Nabral in priredil Fr. Š. Kuhač. I. - IV. zvezek, Zagreb 1878, 1879, 1880 in 1881.*
- Orel Ben.:** *Slovenske narodne pesmi iz Benečije. Nabral in priredil Rihard Orel. Ljubljana 1921.*
- Orel Rez.:** *Dodatek rezijanskih pesmi v zgoraj navedeni zbirki iz Benečije.*
- Orel Prek:** *Slovenske narodne pesmi iz Prekmurja. Nabral in priredil Rihard Orel. Ljubljana 1936.*
- Štrekelj:** *Slovenske narodne pesmi. Uredil dr. K. Štrekelj, odnosno dr. J. Glonar. Izdala in založila Slovenska Matica v Ljubljani o letih 1895 — 1923.*
- Švikaršič:** *Koroške slovenske narodne pesmi. Nabral in priredil Zdravko Švikaršič. I. - II. zvezek. 1914 in 1921.*
- Zepič:** *Narodne zdravice. Nabral na Razboru in priredil L. Zepič. Ljubljana 1935.*
- Žirovnik:** *Narodne pesmi z napevi. Nabral in uredil Janko Žirovnik. I. - II. zvezek, Ljubljana 1901 in 1905.*

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

00000059919